

TSJECHIË

van reizigers voor reizigers

TSJECHIË

De wereld houdt niet op met draaien. Een wereldreiziger is de eerste om dat te beamen. Hoewel men geen inspanningen gespaard heeft om al de gegevens in deze gids uitgebreid te testen en te actualiseren, is het niet uitgesloten dat je ter plaatse vaststelt dat bepaalde gegevens in deze gids toch al opnieuw gewijzigd zijn. Veel adressen en suggesties in de Trotters zijn bovendien wat 'fragiel', juist omdat ze zo sympathiek en verrassend zijn. We zouden het daarom bijzonder op prijs stellen als je ons op de hoogte brengt van eventuele wijzigingen, zodat we de eerstvolgende herdruk op een correcte manier kunnen aanpassen. Dank bij voorbaat. Ons adres:

TROTTER

Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt

Uitgeverij Terra Lannoo
Postbus 97
NL-3990 DB Houten

E-MAIL: TROTTER@LANNOO.BE

WWW.TROTTERCLUB.COM

De prijscategorieën die in de Trottergidsen worden gebruikt, zijn steeds afgestemd op het land. Als je in een goedkoop hotelletje ongeveer € 25 betaalt, behoort een hotel waar je € 75 neertelt uiteraard tot de dure prijsklasse. De uitgever kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele fouten of de gevolgen ervan.

VERTALING Petra van Caneghem; Imago Mediabuilders

REISINFORMATIE VLAANDEREN EN NEDERLAND Wegwijzer, Brugge

OMSLAGONTWERP Studio Jan de Boer / Helga Bontinck

ONTWERP BINNENWERK Imago Mediabuilders

OMSLAGFOTO Vitaly Titov / Shutterstock

OORSPRONKELIJKE TITEL Le Routard – Rép. tchèque-Slovaquie

OORSPRONKELIJKE UITGEVER Hachette, Paris

DIRECTEUR VAN DE REEKS EN AUTEUR Philippe Gloaguen

STICHTERS Philippe Gloaguen en Michel Duval

ADJUNCTREDACTEUREN Benoît Lucchini en Amanda Keravel

REDACTEUREN Isabelle Al Subaihi, Mathilde de Boisgrollier, Thierry Brouard, Marie Burin des Rozières, Véronique de Chardon, Fiona Debrabander, Anne-Caroline Dumas, Géraldine Lemauf-Beauvois, Olivier Page, Alain Pallier, Anne Poinot en André Poncelet.

© Hachette (alle rechten voor vertaling, reproductie en bewerking gereserveerd voor alle landen),
Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2016

© Cartografie Hachette Tourisme

WWW.LANNOO.COM

D/2016/45/275 - ISBN 978 94 014 3179 8 - NUR 512

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

VEELGESTELDE VRAGEN 11

19 TOPERVARINGEN VAN TROTTER 13

REIZEN NAAR TSJECHIË 16

TSJECHIË PRAKTISCH 21

ABC van Tsjechië	22
Alvorens te vertrekken	22
Budget	25
Elektriciteit	26
Feestdagen en feesten	26
Foaien	27
Geldzaken	27
Gezondheid	29
Internetadressen	29
Klimaat	30
Overnachten	30
Post	32
Reisliteratuur	33
Reisroutes	34
Risico's en ergernissen	36
Souvenirs	36
Taal en woordenschat	37
Telecommunicatie	40
Tijdsverschil	42
Toiletten	43
Vervoer	43

MENS, MAATSCHAPPIJ, NATUUR EN CULTUUR 47

Beroemde personen	48
Cultureel erfgoed	53
Drank	55

Economie	57
Film	57
Geschiedenis	58
Keuken	68
Milieu	71
Roken	71
Werelderfgoed van Unesco	72

PRAAG EN MIDDEN-BOHEMEN

Praag	75
-------	----

IN DE OMGEVING VAN PRAAG 214

TEN NOORDEN VAN DE HOOFDSTAD 215	
Nelahozeves	215
Mělníkkasteel	219
Kokořínkasteel	220

TEN OOSTEN VAN DE HOOFDSTAD 221	
Kutná Hora	221

TEN ZUIDEN VAN DE HOOFDSTAD 225	
Botanisch park van Průhonice	225
Český Šternberkkasteel	226
Konopištěkasteel	227

TEN WESTEN VAN DE HOOFDSTAD 229	
Karlštejnkasteel	229
Křivoklátkasteel	232
Lidice	233

INHOUD

BOHEMEN

OOST-BOHEMEN 237

Hradec Králové 237

HET TSJECHISCH PARADIJS 245

Hrubá Skála 246

NOORD-BOHEMEN 249

Liberec 249

Mladá Boleslav 252

Terezín 253

WEST-BOHEMEN 255

Karlovy Vary 255

Loket 262

Cheb 263

Mariánské Lázně 265

Plzeň 271

Domažlice 277

Klatovy 278

ZUID-BOHEMEN 279

Šumava (Boheemse Woud) 279

Písek 282

České Budějovice 286

Holašovice 294

Český Krumlov 295

Rožmberk nad Vltavou 303

Třeboň 304

Jindřichův Hradec 306

Tábor 308

MORAVIË

ZUID-MORAVIË 317

Telč 317

Jihlava 322

Třebíč 325

Znojmo 328

Mikulov 331

Lednice-Valtice 334

Brno 337

Kroměříž 353

Zlín 355

NOORD-MORAVIË 358

Olomouc 358

Moravisch Walachije 368

Rožnov 369

Štramberk 370

Kopřivnice 373

REGISTER 383

Dit land in Midden-Europa kwam al vaak ter sprake dankzij de beroemde kunstenaars die het voortbracht (Kafka, Smetana, Dvořák, Miloš Forman, Kundera enzovoort). Toch is het nog weinig bekend of geliefd, hoewel steeds meer toeristen Praag bezoeken. De voormalige koninkrijkes Bohemen en Moravië hebben een bewogen geschiedenis achter de rug. De autochtone bevolking, die ondertussen was opgegaan in het immense Heilige Roomse Rijk en later Oostenrijk-Hongarije (dynastie van de Habsburgers), moest voortdurend vechten voor haar onafhankelijkheid en vrijheid. Soms behaalde ze een overwinning – die echter meestal van korte duur was – dan weer leed ze zware nederlagen.

En dan is er dat magische cijfer 8, het symbool van grote hoop, van gemiste kansen en van 'begravenissen': in 1848 was er de revolutionaire wind die over Bohemen, Slowakije en ongeveer heel Europa waaide; in 1918 werd het land onafhankelijk nadat Oostenrijk-Hongarije uit elkaar viel; in 1938 was er de conferentie van München en de inlijving bij het Derde Rijk; in 1948 de coup van Praag; in 1968 kwam er een einde aan de 'lente' ... Pas met de Fluwelen Revolutie in 1989 werd de reeks doorbroken. Tsjechië is met andere woorden een paradijs voor (amateur-)historici. Maar ook literatuur- en muziek-liefhebbers komen er ruimschoots aan hun trekken. Je zult in Tsjechië heel humanistische, ontzettend geduldige maar nooit gelaten mensen ontmoeten. En dan is er nog Praag! De Tsjechische hoofdstad zal voor romantische hoogtenpunten zorgen die soms bijna pijnlijk zijn.

ABC VAN TSJECHIË

OPPERVLAKTE - 78.870 km², of iets groter dan de Benelux.

BEVOLKING - 10.644.842 inwoners, waarvan er bijna 74% in de steden wonen. Tsjechen (81%), Moraviërs (13%), Slowaken (3%), anderen (3%).

BEVOLKINGSDICHTHEID - 135 inwoners per km².

LEVENSVERWACHTING - 73,7 jaar voor mannen en 79,9 jaar voor vrouwen.

GEBORTECIJFER - 1,43 kinderen per vrouw (een van de laagste van Europa).

DEMOGRAFISCHE GROEI - -0,05%.

MUNTEENHEID - Tsjechische kroon (CZK).

TALEN - Tsjechisch (officiële taal), Slowaaks, Duits, Roma.

STAATSVORM - parlementaire democratie.

PRESIDENT - Miloš Zeman (in 2013 verkozen voor 5 jaar).

EERSTE MINISTER - Bohuslav Sobotka (sinds 2014).

BBP PER INWONER - € 23.321.

WERKLOOSHEIDSCIJFER - 6,8%.

MENSELIJKE ONTWIKKELINGSINDEX - 0,861, 28ste op een totaal van 177.

ALVOREN TE VERTREKKEN

Het land behoort tot de Schengenzone, controles aan de grenzen zijn er dus niet meer voor onderdanen van de EU, maar een identiteitscontrole is altijd mogelijk.

- Automobilisten halen een autowegen-vignet aan de grenspost (dag en nacht gepend). Alleen te betalen met contant geld, verplicht op de snelweg en sommige we-

gen met vier rijbanen. Je vindt het vignet tegenwoordig ook in benzinestations, bij het postkantoor en je kunt in euro's betalen. Onderweg word je aan het vignet herinnerd, maar dan alleen in het Tsjechisch ...

- **Autowegenvignet (prijzen 2015):** 1 jaar geldig 1500 CZK (€ 55); 1 maand

geldig: 440 CZK (€ 16); 10 dagen geldig: 310 CZK (€ 11,50). Vergeet het niet, anders staat je een zware boete te wachten!

Nuttige adressen

In België

TSJECHISCH BUREAU VOOR TOERISME VOOR DE BENELUX - zie: Nederland.

AMBASSADE VAN DE TSJECHISCHE REPUBLIEK - Adolphe Buyllaan 154, 1050 Brussel ☎ (02) 641 89 30 🌐 mzv.cz/brussels.

TSJECHISCH CENTRUM - Adolphe Buyllaan 150-152, 1050 Brussel ☎ (02) 641 89 49. @ cbrussels@czech.cz 🌐 brussels.czechcentres.cz/nl.

WEGWIJZER REISINFO - Beenhouwersstraat 9, 8000 Brugge ☎ (050) 33 75 88 @ info@wegwijzer.be 🌐 wegwijzer.be. Onafhankelijk reisinformatiecentrum met leeszaal (reisgidsen, tijdschriften, kaarten, reisverslagen). Uitgever van het magazine *Reiskrant*. Organisator van Reismarkt en andere evenementen (reizigers informeren reizigers).

In Nederland

TSJECHISCH BUREAU VOOR TOERISME VOOR DE BENELUX - Gatwickstraat 11, 1043 GL Amsterdam ☎ (0615) 69 68 75 @ amsterdam@czechtourism.com @ benelux@czechtourism.com 🌐 czechtourism.com.

AMBASSADE VAN DE TSJECHISCHE REPUBLIEK - Paleisstraat 4, 2514 JA Den Haag ☎ (070) 313 00 31. Fax: (070) 356 33 49 @ hague@embassy.mzv.cz 🌐 mzv.cz/hague.

TSJECHISCH CENTRUM - Westersingel 9, 3014 GM Rotterdam ☎ (010) 225 17 13 @ cchaag@czech.cz 🌐 czechcentres.cz/hague 🌐 hague.czechcentres.cz.

In Tsjechië

AMBASSADE VAN BELGIË - Valdštejnská 6, Malá Strana, 118 01 Praag ☎ 533 525. Fax: 53 37 50 @ prague@diplobel.fed.be 🌐 diplomatie.belgium.be/czech_republic/.

AMBASSADE VAN NEDERLAND - Gottshardska 6/27, 160 00 Praag 6, Bubenec ☎ 01 52 00. Fax: 01 52 56 @ pra@minbuza.nl 🌐 tsjehie.nlabassade.org/.

Identiteitsbewijzen

In België

Een **identiteitskaart** volstaat. Kinderen onder de 12 jaar moeten in het bezit zijn van een eigen identiteitsbewijs met foto, verkrijgbaar bij de gemeentediensten van je woonplaats. Reist het kind met één van de ouders, dan is het wenselijk dat de ouder die het niet vergezelt een schriftelijke toestemming opmaakt (in het Engels) en die laat legaliseren door het gemeentebeheer.

In Nederland

Een Europese identiteitskaart of paspoort volstaat. Dat geldt ook voor kinderen.

Reist het kind met één van de ouders, dan is het wenselijk dat de ouder die het niet vergezelt een schriftelijke toestemming opmaakt (in het Engels) en die laat legaliseren door het gemeentebeheer.

Ben je onder de 18 jaar en reis je alleen of met een persoon die niet één van de ouders is, dan is de schriftelijke toestemming van beide ouders vereist (in het Engels). Het bewijs moet worden gelegaliseerd.

Heb je niet de Belgische of Nederlandse nationaliteit, neem dan contact op met de ambassade van Tsjechië in België of Nederland.

VOOR DE ZEKERHEID ...

Het is geen verkeerd idee om scans te maken van je paspoort, visa, bankpas, vliegticket(s), verzekeringspolis en hotelvouchers. Stuur ze vervolgens als een pdf-bijlage in een mail naar jezelf. In geval van verlies of diefstal kun je die documenten dan heel gemakkelijk in een internetcafé weer (laten) afdrukken en zul je het probleem sneller kunnen oplossen bij de autoriteiten.

DE KARELSBRUG VERBINDT DE OUDE STAD MET DE WIJK MALÁ STRANA.

PRAAG EN MIDDEN-BOHEMEN

Oude-Stadsplein	140
Het astronomisch uurwerk	142
Representatiehuis	147
Joodse begraafplaats	153
Karelsbrug	163
Torens aan de kant van Malá Strana	166
Het eiland Kampa	167
Sint-Nicolaaskerk	169
Maltaaplein	175
Hradčany	177
Oud Koninklijk Paleis	185
Gouden Straatje	187
Kutná Hora	221
Allerheiligenkapel en knekelhuis van Sedlec	224
Český Šternberkkasteel	226

PRAAG

PRAHA

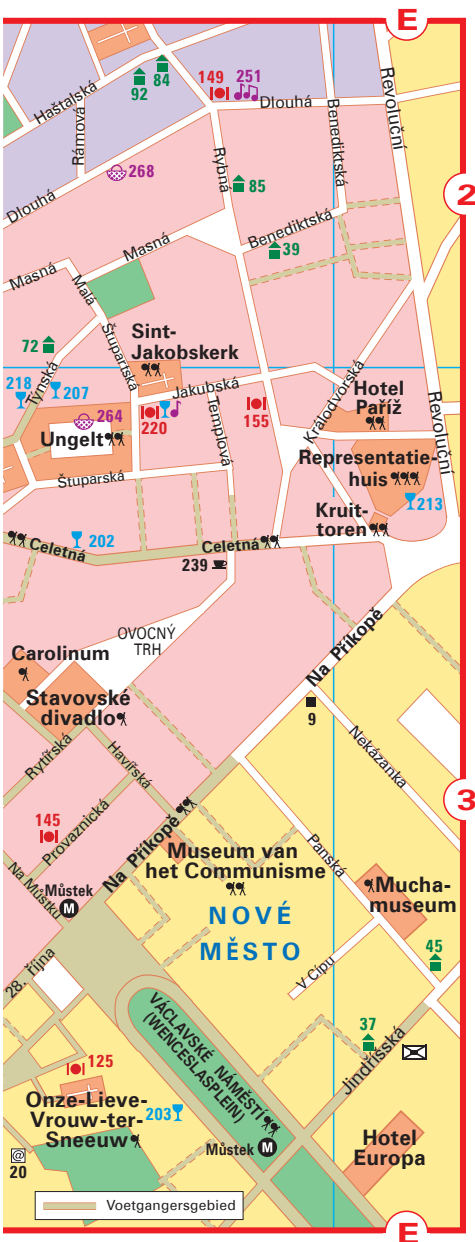
1.285.000 INWONERS

📖 ‘De gouden stad’, ‘kroon op de wereld’, ‘stenen droom’, ‘boek waarin de stenen spreken’ ... Door de geschiedenis heen, van de middeleeuwen via de renaissance tot de 19de eeuw, kreeg Praag vele bijnamen. De stad met de honderd klokkentorens (en dan zwijgen we nog over de torentjes, peperbussen en andere wachttorens) is vandaag een van de mooiste steden ter wereld en een van de schatten van Europa (samen met Parijs, Venetië en Rome).

Praag werd gespaard voor de verwoestingen van de beide wereldoorlogen en grotendeels ook voor de monsterlijke verstedelijking die veel andere Europese hoofdsteden trof. Praag is daardoor een van de weinige hoofdsteden die je helemaal te voet kunt verkennen. Hier en daar maak je gebruik van het uitstekende openbare vervoer. Je kunt dus in totale rust de bouwstijlen bewonderen die de stad haar eigen gezicht gaven: romaanse stijl, gotiek, renaissance, barok, art nouveau en kubisme, aangevuld met hybride dwaasheden uit alle perioden. Bovendien zie je nergens opdringerige reclamepanelen of schreeuwerige neonlichten, waardoor de gekke balkons, originele portalen, mooie ramen, geheime tuinen en romantische straatjes nog meer tot hun recht komen.

Praag is de stad van de romantische zielen en de verliefden. In het zachte licht van de ouderwetse straatlantaarns borrelen romantische gevoelens in je op, komen de mooiste woorden spontaan over je lippen gerold en beleef je esthetische hoogtepunten. Praag is een paradijs voor

Nuttige adressen	155	Restaurant Nostalgie
Czech Tourism	158	U Betlemske Kaple
Bureau voor Toerisme van Praag (PIS)	159	Krcma
Na Mustku	169	Lehka Hlava
Avantgarde Prague	173	U Dvou Koček
Čedok	175	Pho Viet
Internet Café	220	Pizzeria Giallo Rossa
Slapen	Koffiedrinken	
Pension Tara	212	Café Ebel
AZ Hostel	223	Tři Café
Old Prague Hostel	233	Café Louvre
Prague Square Hostel	239	Grand Café Orient
Fusion Hotel Prague	200	Iets drinken
Old Prague Hotel	202	U Zlatého Tygra
King George's House	203	Café Gaspar Kašper
U Medvídků Hotel	204	Dobrá Čajovna
Hotel Melantrich	207	Café Rudolfinum
Hotel Betlem Club	213	Týnská Literární Kavárna
Hostel Ritchie's	215	Kavárna Obecní dům
Týn Hostel	216	Absintherie
Hotel Cloister Inn	217	Galerie Le Court
Haštal	218	U Krále Jiřího
Hotel Josef	221	Cafe Moriarty
Design Metropoli Hotel	248	Café Lávká
Hostel Downtown	251	Cafe-Cafe
Maximilian Hotel	252	Hemingway Bar
Eten	257	Uitgaan
U Medvídků	261	Chapeau Rouge
Klub Architektů	264	Reduta Jazz Club
U Pinkasu	265	en Rock Café
Kogo	268	Roxy
Restaurace Mincovna	261	Agharta Jazz Centrum
Stoleti	257	Vagon
Kolonial	258	Karlovy Lazně
Havelská Koruna	261	James Dean Pub & Dance club
U Provaznice	261	
Kolkovna	261	
Lokal	261	
Cartouche	261	
Restaurant V Zátisi	261	
Cotto Crudo	261	
	Winkelen	
	264	Botanicus
	265	Antik Mucha
	268	Granát Turnov
	Wat is er te zien?	
	221	Smetana-museum
	272	Sint-Salvatorkerk

Garages

■ **Renault:** Garage Autoavant Druzstvo, Ďáblická 2, Praag 8 ☎ 286 001 131.

■ **Citroën:** Za Opravnou 1, Praag 5 ☎ 234 096 630. Geopend ma.-vr. 8.00-18.00 u, za. 9.00-15.00 u.

■ **Peugeot:** Auto Veleslavin Car, Veleslavinská 17, Praag 6 ☎ 235 366 151.

■ **Pech onderweg:** ☎ 1230 of 1240 (noodnummers).

Terug in de tijd

🚗 **3 veteráni:** reserveren kan in de kiosken op 3 plaatsen (Pařížská 2, Malé nám. 10 en Rytířská 12). Inlichtingen op de website 🌐 3veterani.cz. Normaal gesproken alleen in het seizoen, 1200 CZK voor 1-3 personen (40 min), 2500 CZK voor 4 personen. Het bureau organiseert ritjes van 40 min, 1 uur of 2 uur. Stap in de cabriolet uit de jaren 1930: een origineel en heel goed gevonden idee, bovendien zijn de auto's rood geschilderd!

BOTEN

Er varen motorbootjes op de Vltava, in het centrum en tot in Vyšehrad. Verschillende soorten boottochten, verschillende soorten boten. Duur: 40 min-3 uur, afhankelijk van de maatschappij.

🏠 **Korte cruises (detailkaart centrum C3):** links naast de Sint-Franciscus-Seraphinuskkerk (detailkaart centrum C3, 273), in de oude stad, net voor je de Karelsbrug oversteekt. Geopend 10.00-18.00 u. Combicket: museum van de Karelsbrug + boottochtje op de rivier, 290 CZK. De ouderwetse bootjes vertrekken onder de bogen van de brug (ze dateren uit 1160). Vertrek 10.00-21.00 u (18.00 u in de winter), om de 20 min (Engelstalige gids) en om het uur (Fransstalige gids). Duur: 45 min.

🏠 **Prague Passenger Shipping (PPS; plattegrond III C4 en plattegrond I D2, 8):** Rašínovo nábreží, centrale haven ☎ 224 931 013 🌐 paroplavba.cz 📍 Karlovo náměstí (lijn B). Aan de aanlegsteiger Rašínovo nábreží vertrekken 3 types excursies op de rivier, 29 maart-2 nov. Wisselende duur en prijzen: 1 uur (240 CZK) en 1½ uur (310 CZK). Aan de 2de aanlegsteiger bij Dvořakovo, cruises van 1-2 uur, 29 maart-2 nov.,

ook avondcruise met diner (luxueuzer, 890 CZK, duur: 3 uur). De eerste haven ligt tussen de Palackýbrug en de Jiráskůvbrug. Hier vertrekken een aantal cruises (meer keuze). De tweede haven (plattegrond I D2, 8) is wat kleiner en ligt ten noorden van de Oude Stad, aan Dvořakovo nábreží, bij de Cechuvbrug (Cechuv Most). Geniet van een rondvaart op de Vltava, van het Hradčanypaleis tot aan de rots van Vyšehrad. Men vertrekt pas als er 10 tot 20 passagiers zijn, maar die zijn er zonder problemen, vooral in de zomer.

■ **Verhuur van bootjes en waterfietsen:** aan de voet van de Legiíbrug, aan de kant van Nové Město. Eveneens aan de voet van de Karelsbrug, aan het café Lávká (zie ook 'iets drinken' onder 'De wijk Staré Město').

KOETSEN

Je vindt ze op het Oude-Stadsplein. Je kunt een toeristisch circuit volgen of ze als taxi gebruiken. Moet je minstens één keer doen. Nogal duur.

SLAPEN

De eerstvolgende jaren zal een kamer bij de plaatselijke bevolking of een huurflat nog altijd de goedkoopste oplossing blijven.

Voor een romantisch weekendje met je geliefde zul je natuurlijk wel een hotelkamer in het oude centrum kiezen. Je moet dan wel weten dat de prijzen hoog zijn en dat het er heel toeristisch is. Voor goedkopere kamers en als je echt tussen de Pragers wilt logeren (die uit de Oude Stad zijn weggetrokken), verlaat je Praag 1. De wijk Vinohrady is bijvoorbeeld heel gezellig. Er zijn winkeltjes in de omgeving die verdwenen zijn uit het straatbeeld in de Oude Stad. Leuk met kinderen ook, want er is veel groen. Bovendien kun je te voet naar de Oude Stad en is er voldoende openbaar vervoer. Ook niet te verwaarlozen: lekkere adresjes in 'Eten, iets drinken' zijn er genoeg (en ook al voor weinig geld). Hetzelfde geldt voor Holešovice en Žižkov, ook heel goed bereikbaar en met de tram amper een paar minuten van het historische centrum. Sommige etablissementen vermelden hun prijzen in euro's.

DE KOETSEN OP HET OUDE-STADSPLEIN
KUN JE ALS TAXI GEBRUIKEN.

EEN BED RESERVEREN

■ **Konvex91:** *Vita Nejedlého 3, Praag 3* ☎ 296 326 081 of 603 461 505 🌐 konvex.cz (meertalig). *Het hele jaar door geopend, afhankelijk van het aantal klanten. Prijs: 600-1000 CZK per dag per persoon, afhankelijk van het seizoen, de locatie, de duur van het verblijf en het aantal personen.* Een serieus en heel goed bureau dat al twee decennia bestaat, veel ervaring dus. Michal houdt ervan mensen te ontmoeten. Hier kun je terecht voor kamers bij de plaatselijke bevolking midden in het centrum en flats in Praag 1, 2 en 3 (de laatste twee voor de verstedelijking en de huidige toeristische context). Ook flats met ondergrondse parkeergarage of betaalbare parkeerterreinen, voor wie met zijn eigen auto komt. Als dat nodig is, wordt een meertalige gids geregeld, voor een huurauto gezorgd of logies gereserveerd voor groepen met of zonder programma.

■ **RENTeGO:** *Palackého 15* ☎ 224 323 736 🌐 rentego.fr. *Prijs: € 65-270 per nacht, afhankelijk van de grootte, het comfort en de categorie (lakens, handdoeken en schoonmaak inbegrepen). Beveiligd elektronisch betalen is mogelijk.* Deze Frans-Tsjechische ploeg biedt

moderne en schattige flats in het hartje van Praag voor korte verblijven (minstens twee nachten). Het kost de helft van een hotelkamer en de flats zijn bovendien zeer goed gelegen. Je hoeft zelfs niet naar het bureau te gaan om je sleutels af te halen. Als je vroeg genoeg reserveert, ontvang je een sleutel en een code met alle nodige informatie.

■ **Čedok (detailkaart centrum D3, 9):** *Na Příkopě 18. Bij de glazen brug* ☎ 800 112 112 🌐 cedok.cz. *Geopend ma.-vr. 9.00-19.00 u; za. 9.30-13.00 u; zo. gesloten. Zie ook 'Nuttige adressen en informatie'.* Hier kun je terecht voor een breed scala aan kamers: hotels, pensions, slaapzalen en flats. In de zomer veel bedden in slaapzalen. Als je op zoek bent naar een bed voor de nacht, moet je naar het kantoor gaan. Wie hier het eerst aankomt, wordt het eerst bediend.

■ **AVE:** *inlichtingen en reserveringen: ma.-vr. 8.00-18.00 u* ☎ 251 091 111 🌐 avehotels.cz. Een ervaren bureau (het belangrijkste in de stad) dat een breed scala aan mogelijkheden aanbiedt, van een bed in een slaapzaal tot een kamer in een vijfsterrenhotel. Je vertelt gewoon wat je precies wilt en zij zoeken het voor je op. Hoe langer je verblijft, hoe goedkoper.

CORRUPT TOUR | Een origineel bureau ([W corrupttour.com](http://www.corrupttour.com)) neemt je mee naar de meest corrupte plaatsen van Praag. Het doel is het systeem aan de kaak te stellen dat jammer genoeg inherent is aan de politiek van lage lonen bij functionarissen en politie. Je ziet verrassend luxueuze villa's, een tunnel waarvoor een duizelingwekkend bedrag is neergeteld en een volledig nutteloze kabeltram. Een uniek initiatief dat heel wat andere steden kan inspireren!

DE OUDE STAD (STARÉ MĚSTO; DETAILKAART CENTRUM C-D2-3)

De Oude Stad wordt begrensd door de Národní, Na Příkopě en Revoluční en zit verscholen in een bocht van de Vltava. Ze biedt de voetganger een wandeling door duizend jaar geschiedenis en door een wonderlijke architecturale wereld. Het bezoek begint natuurlijk op het Oude-Stadsplein, het toneel van ontelbare evenementen en turbulente historische gebeurtenissen. Daarna kun je volgens de ingeving van het moment de steegjes, passages en arcaden omzoomd met paleizen en kerken verkennen. Je kunt tien keer dezelfde wandeling maken en toch steeds nieuwe en bijzondere details ontdekken, afhankelijk van het licht en je humeur.

Rond het Oude-Stadsplein en ten oosten ervan

👁️👁️👁️ Oude-Stadsplein (Staroměstské náměstí; detailkaart centrum D3): dit is het hart van de stad, waar ontelbare historische gebeurtenissen plaatsvonden, zoals de onthoofding van 27 leiders van de opstand tegen de Habsburgers in 1621, de redevoering van Klement Gottwald op het balkon van het Kinsky Palác op 21 februari 1948, waarin hij de overwinning van de arbeiders verkondigde (de beroemde 'coup van Praag'), en in 1990 de toespraak van Václav Havel, waarin hij de terugkeer naar de democratie aankondigde. Het is een sprookjesachtig toneeldecor met trotse huizen in uiteenlopende stijlen, in de schaduw van de torens van de Týnkerk en het stadhuis en weerspiegelt perfect de grote architecturale rijkdom van de stad.

In de zomer wordt het plein omzoomd door gezellige terrasjes en wordt het opgevrolijkt door mu-

ziekgroepjes en solisten, die samen voor een bonte kakofonie zorgen.

Laten we eerst de mooiste gevels aan het plein bekijken voor we het stadhuis bezoeken.

De mooie huizen aan het Staroměstské náměstí

- Voor de Týnkerk met haar majestueuze, spitse torens, zie je een elegante renaissancegevel met op de begane grond oude gotische arcaden. Via die arcaden kom je in de kerk (zie verderop).

- Links van de Týnkerk staat het huis **In de Steenen Klok**. Achter de barokke gevel ontdekte men enkele decennia geleden een prachtig gotisch huis met een klok op de hoek. Elegante ramen. Nu zijn er een zaal voor tijdelijke tentoonstellingen en een van de bekendste concertzalen van de Praagse Lente (muziekfestival) in ondergebracht. Tussen dit huis en de Týnkerk zie je aan het einde van de *Týnska ulička* de Sint-Jakobskerk.

- Achter het standbeeld van Jan Hus zie je drie 19de-eeuwse gevels die een mengeling zijn van barok en neobarok. Aan de andere kant van de *Příčká* zie je de Sint-Nicolaaskerk (zie verderop).

👁️ Standbeeld van Jan Hus: midden op het plein staat een monumentale bronzen groep in art-nouveaustijl, waarin je Jan Hus herkent, de eerste religieuze hervormer van het land, omringd door zijn toehoorders. Het kwam er in 1915, ter gelegenheid van de 500ste verjaardag van de dood van de predikant. Het geheel is grotendeels geïnspireerd op *Les Bourgeois de Calais* van Rodin. Jan Hus is hier groot en met baard te zien, terwijl hij in de geschiedenisboeken vooral naar voren komt als klein en gladgeschoren. Maar dat heeft geen belang. Hij zit in het hart van de Tsjechen. De inscriptie op de sokkel zegt: 'Houd van

elkaar en dat de waarheid mag zegevieren'. Sinds 1918, toen de republiek werd opgericht, staat dit motto op de vlag van de president. Een van de personages heeft een kelk in de hand, het embleem van de hussieten.

 Goltz-Kinskýpaleis (museum voor Aziatische kunst; detailkaart centrum D3): *Staroměstské nám. 12* 224 810 758. *Geopend di.-zo. 10.00-18.00 u. Toegangsprijs: 100 CZK; kortingen mogelijk.* De gevel van dit rococópaleis uit de tweede helft van de 18de eeuw wordt gesierd door een mooie kroon. Het gebouw was na 1768 eigendom van Frantisek Kinský. Een van zijn nakomelingen, Bertha von Suttner, gravin Kinský, werd hier geboren. Zij was in 1906 de eerste vrouw die de Nobelprijs voor de Vrede ontving. Tot 1914 bood het paleis onderdak aan het Duitse staatslyceum waar Franz Kafka tussen 1893 en 1901 studeerde. Het was op het balkon van dit prestigieuze monument dat Klement Gottwald in februari 1948 zijn rede hield waarin hij de communistische staatsgreep in Tsjechoslowakije bekrachtigde. Vandaag zijn hier de opmerkelijke Aziatische collecties van de Nationale Galerie te zien. Je kunt er ook de complexiteit en de finesse van Indiase, Chinese, Japanse en Tibetaanse kunst en ambachten bewonderen.

 Het stadhuis van de Oude Stad (detailkaart centrum D3): *Staroměstská radnice.* Deze mooie, vierkante toren met uitspringende kapel uit de 14de eeuw werd het visitekaartje van de Oude Stad. Alleen de zuidelijke gevel met het uurwerk is nog authentiek. In de loop der eeuwen werd het stadhuis uitgebreid door de aankoop van aangrenzende huizen. Het oudste is het gebouw links van het uurwerk. Het werd aangekocht in 1338, in het jaar dat Jan van Luxemburg, de koning van Bohemen, de stad een eigen administratie toestond. Door het flamboyante gotische portaal komen de pasgehuwde paartjes naar buiten. Wat meer naar links toe een mooi raam in renaissancestijl (in de baksteenkleurige gevel).

Voor het stadhuis, op de grond, symboliseren 27 kruisen de leiders van de opstand tegen de Habsburgers, die in 1621 werden onthoofd. Ze werden namelijk verantwoordelijk gesteld voor de defenestratie van 1618, waarbij twee katholieke edelen en hun secretaris uit het raam werden ge-

gooid. Ze worden door de Tsjechen als martelaren beschouwd omdat ze vochten voor het voortbestaan van het koninkrijk Bohemen.

Rechts van de gevel (aan de kant van het plein) kun je een overblijfsel bewonderen van het neogotische paleis dat in de nacht van 7 op 8 mei 1945 werd vernield, net toen de wapenstilstand werd afgekondigd. Een wel erg verwerpelijke wraakactie. De autoriteiten besloten het te laten staan als symbool van de Praagse weerstand tegen de Duitsers. In het stadhuis verborgen de leiders van de Praagse opstand zich.

Helemaal links, naast het huis Bij de Haan, staat het huis **Bij de Minuut** (*U minuty*) in Italiaanse renaissancestijl en verfraaid met *sgraffiti*. Dit huis was ooit een apotheek en tevens het geboortehuis van de zussen van Franz Kafka. Nu is hier een restaurant gevestigd.

Het interieur van het stadhuis

- **Ingang:** *via het Bureau voor Toerisme. Kassa's op de bovenverdieping en rechts naast de klokrentoren. Dag. geopend 9.00 (ma. 11.00)-18.00 u (tot 17.00 u in de winter). Laatste bezoekers 30 min voor sluitingstijd.*
- **Rondleiding:** *aan het voorportaal, het ondergrondse gangenstelsel, de historische zalen en de gotische kapel (vanwaar je de apostelen die het uurwerk sieren, kunt bekijken); 100 CZK, kortingen mogelijk. Rondleiding om het halfuur 9.30-17.00 u (16.00 u in de winter), maar telkens in een andere taal. Duur: ongeveer 45 min.*
- **Bezoek aan de toren:** *di.-zo. 9.00-22.00 u, ma. 11.00-22.00 u. Toegangsprijs: 120 CZK, kortingen mogelijk. Combicketet stadhuis en toren: 160 CZK. Je kunt de toren beklimmen om te genieten van het uitzicht op de wanordelijke dakenzee en het prachtige middeleeuwse stratenplan van de stad. Wees gerust, er is ook een lift.*
- **Voorportaal:** *op de begane grond, voor de informatiekantoren en naar rechts. Volledig versierd met 9 miljoen mozaïekstukjes. Je herkent de legendarische Libuše, de stichtster van Praag, en een taferel van het Slavische Congres waarop in 1848 en in 1908 alle Slaven van de Oostenrijkse monarchie samenkwamen. De weinig imposante vrouw aan de overkant symboliseert Bohemen, op de achtergrond zie je het Nationaal Theater en het*

Museum. De data boven het portaal (1620-1621) verwijzen naar de nederlaag na de Slag op de Witte Berg en de executie van de Tsjechische leiders op het Oude-Stadsplein.

- **Kapel:** let boven de deur (aan de binnenkant) op het symbool van Wenceslas IV, met twee vogels en de E van Eujenia, zijn echtgenote. De fresco's stellen de apostelen voor en dateren uit de 14de eeuw, maar ze kregen een grondige restauratiebeurt na de oorlog, net zoals de fresco's op de gewelven die de vier evangelisten voorstellen. Ze steken fel af tegen de moderne glasramen. Via een kleine trap kun je de apostelen die het astronomisch uurwerk sieren, bekijken. Ze komen om het uur door de twee raampjes naar buiten.

- **Historische zalen:** verscheidene zalen, waaronder de raadzalen. In een ervan hangen de portretten van de vroegere burgemeesters van Praag, de ene nog serieuzer dan de andere. De **rechtszaal** met zijn sierlijke, beschilderde cassetteplafonds in renaissancestijl is het best bewaard gebleven. Op de barokke kachel zie je het thema van de gerechtigheid terugkeren. In de volgende zaal is op een 17de-eeuwse deur, een prachtig voorbeeld van inlegwerk, een allegorie van diezelfde gerechtigheid afgebeeld. Aan de muren wapenschilden van de gilden: schoenmakers (drie benen), kuipers (kuip en kompas), kordeliers ... In de volgende zalen kun je verscheidene grote, historische doeken uit de 19de eeuw bewonderen.

Een ervan stelt Jan Hus voor die de katholieke leiders en koning Sigismund zijn hervormingsplannen ontvouwt. We weten allemaal hoe dat is afgelopen. Op een ander schilderij zie je de protestantse filosoof Jan Amos Komenský (Comenius) tijdens zijn ballingschap in Amsterdam (molen op de achtergrond!) in de jaren 1650. Deze uitvinder

van de pedagogie maakte de eerste geïllustreerde kinderencyclopedie, *Orbis sensualium Pictus* ('De zichtbare wereld in beeld'). In het vierde huis zijn nog overblijfselen van middeleeuwse fresco's (fragment van een arend, Moeder met Kind) en geometrische motieven te zien.

- **Ondergronds romaans gangenstelsel:** onder de vier huizen die samen het stadhuis vormen. Het zijn de restanten van de huizen die hier stonden voor de bouw van het stadhuis in de 12de eeuw. Na de overstromingen werd de stad in de 13de en de 14de eeuw opgehoogd en werd de begane grond kelders of opslagplaatsen. Op een diepte van 5 m onder het Oude-Stadsplein zie je nog de kleine kijkgaten die nu zijn dichtgemetseld en de spitsbogen van de oude deuren.

In de loop der geschiedenis werden hier tijdelijke gevangencellen in ondergebracht, waarvan nog een paar kerkers en opschriften van gevangenen op de muren (een is gedateerd '1699') getuigen. Elk huis had ook zijn waterput. In de Tweede Wereldoorlog deden de ondergrondse gangen dienst als schuilplaats voor Tsjechische verzetsstrijders.

🕒🕒🕒 **Het astronomisch uurwerk:** is bevestigd aan een muur van de toren en is een van de grote toeristische attracties van de stad. Het werd in 1410 gemaakt door Mikuláš van Kadaň, de horlogemaker van de koning, en astronoom Jan Sidel, lector aan de universiteit van Praag. Het mechanisme werd in de 16de eeuw geperfectioneerd door meesterhorlogemaker Hanuš.

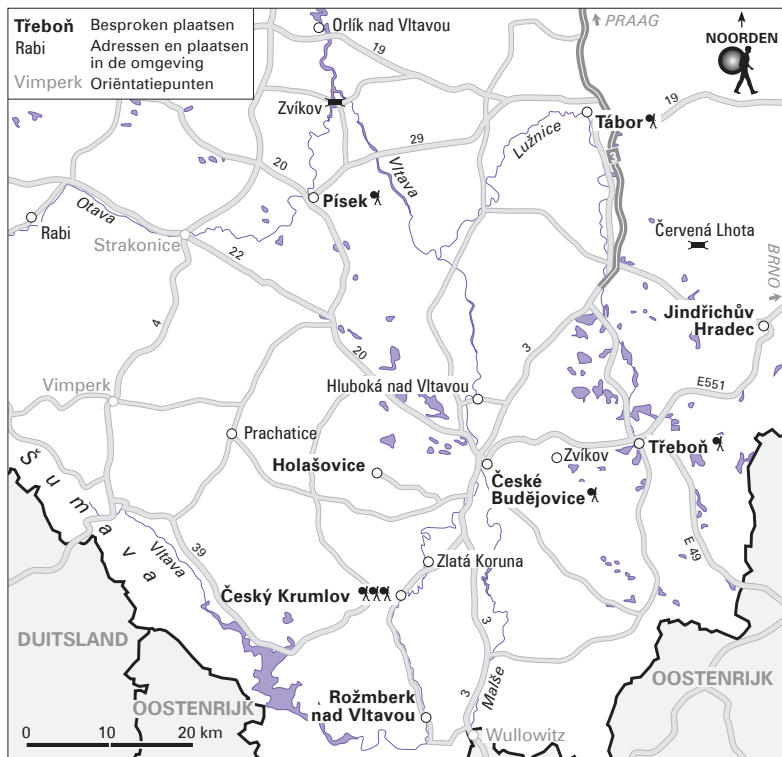
Dit bijzondere kunstwerk omvat twee wijzerplaten en bewegende beelden. Om het uur trekken de twaalf apostelen in optocht voorbij. Wacht niet tot middernacht om het te gaan bekijken, want het wordt stilgelegd om 22.00 u en wordt pas om 10.00 u weer wakker.

GESCHIEDENIS

DE WRAAK VAN DE HORLOGEMAKER | Naar verluidt werd Hanuš, de horlogemaker die het mechanisme in elkaar stak, door de autoriteiten blind gemaakt, opdat hij nergens anders zo'n meesterwerk zou kunnen maken. Vreemde manier om iemand te bedanken! Toen hij de dood voor ogen zag – misschien wel eigenaardig uitgedrukt – liet hij zich door zijn zoon naar het uurwerk brengen en vernietigde hij woedend het mechanisme. Deze legende zou verklaren waarom het uurwerk zo lang stilstond. Men moest namelijk wachten op iemand die het kon herstellen.

HET ASTRONOMISCH UURWERK IS EEN VAN DE GROTE TOERISTISCHE ATTRACTIES VAN PRAAG.

OVERZICHTSKAART ZUID-BOHEMEN

In 1991 werd een oppervlakte van 685 km² (te midden van 1630 km² beschermd natuurgebied) beschermd als 'Nationaal Park van Šumava' en uitgeroepen door Unesco tot biosfeerreservaat. Nu staan natuurbescherming en natuurbehoud hier centraal. De meeste dorpen in het Boheemse Woud hebben weinig of niets te bieden, maar de natuur is prachtig en rustgevend.

SLAPEN, ETEN

HEEL GOEDKOOP

(350-600 CZK, € 13-22)

Pension Bystřina: in Čejkova Pila ☎ 606 402 399. Tweepersoonskamer 600-700 CZK. Een robuust en alledaags gebouw dat in een bocht van de Vydrarivier ligt, voor de waterkrachtcentrale (1912!). Zeer sobere kamers, maar schoon sanitair op de bovenverdieping. Schitterend uitzicht op de rivier en het bos.

Goede ontvangst en ideale uitvalsbasis voor uitstappen in de Šumava.

Turnerova Chata: in Rejstejn, in het dorp, ongeveer 3,5 km van Čejkova Pila, aan het wandelpad Povyří ☎ 376 599 234 [W turnerovachata.cz](http://turnerovachata.cz). Tweepersoonskamer 600 CZK. Opgelet, men serveert slechts tot 19.00 u! Wifi. Een houten chalet met een klokkentorentje, hoog boven de bergrivier. Stevige streekgerechten, van champignonsoep met aardappelen tot eend (voor sommige gerechten moet je 2 uur

voor sluitingstijd aankomen). Ook vier kamers voor weinig geld. Bij mooi weer kun je op het terras zitten. Een plaatselijke attractie zijn de otters van het restaurant, die in een Tsjechische kinderserie figureren.

WAT IS ER TE ZIEN?

🏰 Rabikasteel (Zámek Rábí): 37 km ten zuidoosten van Klatovy, via Hradec en Sušice **📍** 376 596 171 **🌐** hrad-rabi.eu. April en okt. za.-zo. geopend 10.00-16.00 u; mei en sept. di.-zo. 9.00-16.00 u; juni-aug. di.-zo. 9.00-17.00 u. Gesloten in de winter. Toegang: 300 CZK voor het koninklijke paleis en de toren (95 CZK als je een van beide bezoekt) met rondleiding in het Engels of het Duits; kortingen mogelijk. Je kunt ook alleen het domein bezoeken (30 CZK). Het werd gebouwd aan het begin van 14de eeuw en was eigendom van de familie Rosenberg (Rožmberk). Nu is het een van de grootste middeleeuwse burchtrüinen van Europa. Het kende een bewogen geschiedenis: tijdens de belegering in 1421 verloor de geduchte hussitische legeraanvoerder Jan Žižka zijn resterende oog. Tijdens de Dertigjarige Oorlog werd het kasteel leeggeplunderd en in de 18de eeuw vernield. Vanaf 1770 deed het kasteel dienst als steengroeve. In de middeleeuwen was het ontwerp

van de vesting een van de meest geavanceerde van Europa. De muren waren uitgerust met een houten gang waar een heel span doorheen kon. Vanaf de toren heb je een mooi uitzicht op de Otavavallei. Nog een anekdote: de leenheer Švihovský de Rýzmbek zou de dorpsbewoners een 'apenbelasting' hebben opgelegd nadat ze per ongeluk zijn aap hadden gedood! In de zomer middeleeuws programma (gevechten, dans, beurzen ...).

• **Joodse begraafplaats:** onder aan het kasteel. De ligging illustreert de beschermende rol die leenheren vervulden ten opzichte van de Joodse gemeenschap in Tsjechië. Door de ophoging van het terrein (typisch voor de Joodse begraafplaatsen in Europa) staan sommige grafstenen schots en scheef.

WAT IS ER TE DOEN?

• Er loopt een busnet door de hele regio. Een gedetailleerde lijst van excursies is te vinden op de website van het park (**🌐** npsumava.cz, Engelstalig).

Uitstapjes, wandelingen en trektochten

■ **Met de auto:** de mogelijkheden zijn legio, onmogelijk dus om volledig te zijn. Toch een paar

DE ŠUMAVA, EEN 140 KM
LANGE, BEBOSTE BERGKeten